

LIETUVOS RESPUBLIKOS AMBASADA RUSIJOS FEDERACIJOJE IR UZBEKISTANO RESPUBLIKAI

Aktualios ekonominės informacijos suvestinė

2021 m. RUGSĖJO mėn.

UZBEKISTANO RESPUBLIKA

DATA	PATEIKIAMOS INFORMACIJOS APIBENDRINIMAS	INFORMACIJOS ŠALTINIS	PASTABOS, KOMENTARAI
Lietuvos eksportuotojams aktuali informacija			
09 -03	Kas trukdo Uzbekistanui į ES rinką eksportuoti maisto produktus, įskaitant vaisius ir daržoves? -kokybės užtikrinimo ir gaminių saugos klausimai. Kalbant apie daržoves ir vaisius, juose gali būti kenksmingų organizmų, bet ir leistinų ribinių viršijančių teršalų (pesticidų, nitratų ir kt.) likučių...	https://www.gazeta.uz/ru/2021/09/03/export-horticulture/	Patvirtinti daugelio rūšių pesticidų, kuriuos draudžiama naudoti ES, JAV ir kitose šalyse, naudojimą, nes šiose šalyse jie yra pripažinti ypač pavojingais.
9-8	Eksportuojančių UZ –o įmonių rėmimas ir kiti papildymai, tame tarpe dėl UZ –o nacionalinio sertifikato nereikalingumo nuo 2021 m. spalio 1 d. importuojant sertifikuotą ir deklaruotą įrangą, komplektuojančias ir žaliavas, matavimo ir transporto priemones, cheminius reagentus ir kėlimo mechanizmus, jei jie importuojami iš šalių su patikima ir aukšto lygio kontrolės ir kokybės sistema.	https://xs.uz/ru/post/o-dopolnitelnykh-merakh-po-stimulirovaniyu-predpriyatij-eksporterov	
9-13	Pakeitimai susiję su UZ –o muitinės nuotolinių postų, elektroniniam deklaravimui, įkūrimu bei kitais muitinės organizaciniais sprendimais įtakosiančiais tikrinimų eigą.	www.norma.uz/novoe-v-zakonodatelstve/sozdayutsya-tamojennye-posty-udalennogo-elektronno-go-deklarirovaniya	
9-15	Patvirtinti UZ –o mokesčių kodekso pakeitimai. Tame tarpe: dėl priskaičiuotų mokestinių skolų ir delspinigių už 2020 m. privalomo išieškojimo sustabdymo iki 2022 m. sausio 1 d. ; turizmo operatoriai ir kiti turizmo srities subjektai gauna mokesťines lengvatas už 2021 m. ; dėl elektromobilių įvežamų į UZ –ą mokesčio panaikinimą.	www.norma.uz/novoe-v-zakonodatelstve/v-nalogo-vo-uzb-2021	Yra ir kitų pakeitimų.
Investicijoms pritraukti aktuali informacija			
Lietuvos verslo plėtrai aktuali informacija			
09- 1	Cemento gamintojams sumažins pelno mokesčio tarifą.	https://www.gazeta.uz/ru/2021/08/31/cement/	
9-7	Skelbiamas tenderis 3-ių saulės energetikos jėgainių statybai UZ-e. paraiškos priimamos iki lapkričio 29 dienos. Jėgainių galios 100 MW, 150 MW, ir 250 MW. Reikia pateikti ir „kvalifikacijos užklausą“	www.spot.uz/ru/2021/09/07/sp-station/	Plačiau apie sąlygas: https://minenergy.uz/uploads/8ce8ffd2-1ee9-96fd-d862-124d4764c449_media.pdf
9-10	Cituojami Financial Times ekspertai apie pokyčius UZ –o ekonomikoje, reformas, pagrindines problemas ūkio augimui ir šalies patrauklumui užsienio investicijoms.	www.spot.uz/ru/2021/09/10/investments/	Kaip pagrindinė kliūtis UZ –o ekonomikai įvardijamas žemas BVP 1-am gyventojui lygis UZ –e. Taip šiai dienai jis sudaro apie 1900 \$ ir pasiekti tikslą tapti 2-a NVS šalimi po Rusijos pagal BVP 1-am gyventojui, gali būti labai sudėtinga.
09 - 10	Prezidentas pasiūlė sumažinti PVM iki 12%, turto mokesčio - iki 1,5%.	https://www.gazeta.uz/ru/2021/09/09/taxes/	
9-14	Lietuviškų šaknų kompanijos BS/2 Uzbekistano padalinio vadovas Anton Valinčius apie bankomatų šioje šalyje įrengimo aktualijas.	www.spot.uz/ru/2021/09/14/bs-2/	

9-17	Patvirtintas prezidento įsakas, kuriuo dar mažinama administracinė-biurokratinė verslo tikrinimų našta. Taip pat individualiems verslininkams (išskyrus Taškente) socialinis mokestis sumažinamas du kartus.	www.norma.uz/novoe_v_zakonodatelstve/snijena_administrativnaya_i_nalogovaya_nagruzka	
9-23	UZ –e patikimiems mokesčių mokėtojams bus palengvintas ir pagreitintas PVM gražinimas. Tam, kad tapti „patikimu mokesčių mokėtoju“ bus atliekamos tam tikros patikros ir analizės procedūros registruojantis pridėtinės vertės mokesčio mokėtoju.	https://review.uz/post/uproshen-poryadok-vozvrata-nds	Pagal tvarką bus trys PVM mokesčių mokėtojų lygiai: žemos rizikos, vidutinės rizikos ir aukštos rizikos mokesčių mokėtojai.
9-24	Suvestinė naujienų- kas keičiasi UZ –e nuo spalio 1-os - mokesčiai, paramos, naujos tvarkos.	www.spot.uz/ru/2021/09/24/october/	
9 - 28	Instrukcija: kaip netapti mokesčių mokėtoju, turinčiu didelę PVM riziką.	https://www.gazeta.uz/ru/2021/09/27/high-risk-criteria/	
9-29	UZ –o verslo klimato dinamika per vienerius metus. Žemiausi lūkesčiai savo istorines žemumas buvo pasiekę 2020 m. gegužę, paskui kilo iki sausio mėnesio ir ėmė palengva leistis.	https://review.uz/post/biznes-klimat-uzbekistana-v-godovoy-dinamike	Pateikti duomenys tik iki 2021 m. balandžio, o apie tolesnes tendencijas galima spręsti iš verslo aktyvumo indeksų, ž. : https://review.uz/post/indeks-delovoy-aktivnosti-pokazvaet-rost . Pastarieji iki 2021 m. birželio mažėjo, nuo liepos ėmė kilti.
9-29 9-30	75 % valstybės dalies banke «Ипотека-банк» įsigyja Vengrijos bankas OTP Bank. OTP banko atėjimas į UZ –ą buvo laukiamas jau nuo 2020 m. vasaros. O rusiškas «Экспобанк» yra tarp rimčiausių pretendentų pirkti UZ –o banką „Poytaxbank“.	www.spot.uz/ru/2021/09/29/otp/ www.spot.uz/ru/2021/09/30/poytaxbank/	UZ-o ekonomikos ir skurdo mažinimo ministras pabrėžia, kad 10-ies valstybinių bankų UZ –ui nereikia, todėl ir toliau, bendradarbiaujant su TVF-o ekspertais bus ieškoma galimybių privatizuoti ir kitus UZ –o valstybės valdomus bankus.
Mokslas, inovacijos, technologijos			
9-23	„Lietuvoje rekomendavo išmesti išmaniuosius telefonus Xiaomi“ - straipsnis apie LT ir Kinijos nesutarimus, LT Krašto apsaugos m-jos analizę ir konflikto priešistoriją.	www.spot.uz/ru/2021/09/23/xiaomi/	Xiaomi - antra pagal populiarumą mobiliųjų telefonų kompanija Uzbekistane.
9-20	Global Innovation Index 2021 Uzbekistanas pakilo per 7 pozicijas į 86-ą vietą. Iš C.Azijos šalių geriau tik Kazachstanas – 79 vieta.	www.spot.uz/ru/2021/09/20/gii-2021/	Estija -21, Latvija – 38 , Lietuva -39 šiame reitinge.
9-24	Tatarstano Ypatinga ekonominė zona „Innopolis“ padės UZ –o IT Park startuoliams išeiti į Tatarstano rinką, o Tatarstano startuoliams išeiti į UZ-o rinką.	www.spot.uz/ru/2021/09/24/it-park/	
Ryšiai/Transportas/Energetika			
9 - 02	Naujoji Afganistano vyriausybė pažada Uzbekistanui padėti tiesiant trans-afganistano geležinkelį.	https://www.tks.ru/logistics/2021/09/01/0003	
9-24	Kazachstano Targuz miesto gyventojai susirūpinę planuojama statyti UZ-e atomine elektrine . Jie mano, kad projektas yra nesaugus vietiniams gyventojams ir rizikingas.	www.spot.uz/ru/2021/09/24/nuclear-kz/	
9-27	Vengrija planuoja tiesioginius lėktuvų skrydžius iš Budapešto į Taškentą, Samarkandą ir Bucharą. Apie tai tarėsi Vengrijos užsienio reikalų ministras ir UZ –o premjeras.	https://podrobno.uz/cat/podrobno/vengriya-planiruet-zapustit-aviarevysy-iz-budapeshta-v-samarkand-tashkent-i-bukharu-/	Savo ruožtu vengrai pageidavo, kad lėktuvų aptarnavimo kaštai UZ –o aerouostuose būtų palankesni bei būtų pagreitintas susitarimo dėl avia susisiekiimo pasirašymas tarp šalių.

9-28	Kinijos automobilių gamintojai planuoja investuoti 43 mln. \$ į elektromobilių surinkimo gamyklos statybą Ferganoje. Metinis pajėgumas iki 10 tūkst. vnt.	www.spot.uz/ru/2021/09/28/electrocar/	Bendra projekto vertė sudaro 55 mln.\$.
09 - 30	„SamAvto“ pereina prie naujos kartos automobilių gamybos.	https://www.gazeta.uz/ru/2021/09/29/samauto/	
9-30	Prancūzų kompanija Veolia pasirašė sutartį 30-iai metų valdyti Taškento šilumos ūkį. Tai didžiausias šilumos ūkis UZ –e, skaičiuojantis per 1,2 mln. vartotojų.	www.spot.uz/ru/2021/09/30/veolia-heating/	
Žemės ūkis, maisto gamyba			
9-9	Grūdinių kultūrų derlius Uzbekistane lieka palyginti labai žemas. Apie tai buvo konstatuota Taškente vykusioje konferencijoje « Asia Grains&Oils Conference in Tashkent 2021 » . Iš čia – didelė šalies priklausomybė nuo kviečių importo.	www.zol.ru/n/34311	Jei 2000 m. UZ –as importavo kviečių 550 tūkst. tonų, tai jau 2016 m. 2,6 mln. tonų. UZ –as importuodavo ir kazachiškus bei rusiškus kviečius , kad sumalus juos parduotų Afganistanui , tačiau dėl neaiškios situacijos šioje šalyje ir sutrikusių atsiskaitymų, UZ –o verslininkai kol kas susilaiko nuo užpirkimų ž.: www.zol.ru/n/3442b
Turizmo sektoriui aktuali informacija			
Bendra ekonominė informacija rezidavimo šalyje			
09 - 02	Lavrovas pareiškė, kad Rusija tikisi padidinti prekybą su Uzbekistanu iki 10 mlrd USD. 2020 metais Rusijos ir Uzbekistano prekybos apyvarta pasiekė 5,9 mlrd.	https://www.tks.ru/news/nearby/2021/09/01/0016	
09- 09	UZB automobilių gamintojai gavo lengvatų už 240,9 mln. JAV dolerių. Tai daugiau nei trečdalis Syrdarjos ekonomikos ...suteiktos muitinės lengvatos ir preferencijos už 2,57 trilijono sumų (240,9 mln. JAV dolerių pagal Centrinio banko kursą rugsėjo 7 d.).	https://www.gazeta.uz/ru/2021/09/08/customs-privileges/	Ši informacija pateikiama Valstybinio muitinės komiteto duomenyse.
09 - 09	<i>Patvirtintos naujos priemonės eksportuotojams remti. Įmonės, kurių metinė eksporto apimtis viršija 20 milijonų JAV dolerių, galės gauti vienkartinės iki 5 milijonų JAV dolerių išmokas prekybos eksportui sandoriams, už paskolas ir finansavimą prieš eksportą.</i>	https://www.gazeta.uz/ru/2021/09/08/exporters/	
09 - 15	Valiutos stabilumas, konkurencija, kainų liberalizavimas. Kaip centrinis bankas ketina sumažinti infliaciją.	https://www.gazeta.uz/ru/2021/09/14/inflation	
9-17	UZ –o prezidento įsaku patvirtintas Tarptautinis susitarimas dėl bendradarbiavimo gyventojų įdarbinimo klausimais. Šis susitarimas buvo pasirašytas NVS (nepriklausomų valstybių sąjunga) šalių vadovų šių metų gegužę.	www.norma.uz/novoe_v_zakonodatelstve/fo-rmiruetsya_obshchiy_rynok_truda	Šis susitarimas tai pirmas žingsnis formuojant NVS šalių bendrą darbo rinką, darbuotojų teisių laisvai judėti ir dirbti visose šalyse.
09 - 21	Rugpjūtį Uzbekistano automobilių rinkoje pastebimai padidėjo pardavimai, pranešė CEIR. Tuo pat metu naujų automobilių pardavimo apimtys ir toliau mažėja, o augimas numatytas dėl veiklos antrinėje automobilių rinkoje.	https://www.gazeta.uz/ru/2021/09/17/automarket/	
9-22	Centrinės Azijos regioninio ekonominio bendradarbiavimo instituto atliktas tyrimas kaip COVID 19 pandemija įtakoją smulkų ir vidutinį verslą Pakistane, Kazachstane, Uzbekistane ir Gruzijoje	www.spot.uz/ru/2021/09/22/small-business/	Pateikiamos ir instituto rekomendacijos dėl SVV rėmimo.

9-23	Azijos plėtros bankas pateikė UZ –o ekonomikos vystymosi prognozes šiems ir ateinantiems metams. APB nuomone šių metų UZ –o BVP augimas bus 5 %, o 2022 m. 5,5 %.	https://review.uz/post/adb-raises-uzbekistan-growth-projections-for-2021-and-2022	Tokia prognozė pateikta su sąlyga, kad tai pasiekama jei bus efektyvi vakcinacija nuo COVID 19, greitai atsistatys pramonė, paslaugos ir privatus verslas.
9-27	Dėl aukso kainos Pasaulyje kritimo lyginat su metų pradžia, UZ –o aukso ir valiutos atsargos vertine išraiška sumažėjo 755 mln. \$ ir šiuo metu sudaro 34,2 mlrd. \$.	www.spot.uz/ru/2021/09/27/gold/	
09 - 30	RU verslas padidino savo investicijų skaičių UZ-e. Pasak RU ekonominės plėtros viceministro D. Volvacho, nepaisant koronaviruso pandemijos, nuo 2019 m. įmonių, turinčių RU kapitalą, skaičius UZ išaugo daugiau nei 10 proc.	https://www.alta.ru/external_news/83860/	
9-30	Navoi kalnų metalurgijos kombinatas (KMK) gauna 1 mlrd.\$ kreditą 5 metams iš Rusijos banko VTB. Kreditas bus naudojamas kombinato investicinėms programoms.	www.spot.uz/ru/2021/09/30/navoiy/	Navoi KMK didžiausia kalnų kasybos įmonė UZ –e specializuojanti aukso kasyboje ir metalurgijoje. Metinė gamybos apimtis sudaro apie 80 tonų aukso .
9-30	Per ketverius metus UZ –o užsienio skola nuo 10 % šalies BVO pasiekė 40 % nuo šalies BVP. Tai įvyko dėl intensyvių investicijų į šalies ūkį, kurios buvo vykdytos daugiausia iš skolintų lėšų, dėl suprastėjusių fiskalinių rodiklių dėl pandemijos, dėl lėšų skyrimo kovai su pandemija.	www.spot.uz/ru/2021/09/30/gov-debt/	UZ –o Ekonomikos ir skurdo mažinimo ministras pabrėžė, kad dabar šalis mažina skolinimosi užsienyje tempus, tačiau leido manyti, kad užsienio skola gali pasiekti ir 60 % nuo BVP.

Valiutų kursas / Currency rates from 30/09/2021

\$ 1 10691.91 € 1 12472.11 ₺ 1 146.97

Valiutų kursas / Currency rates from 03/06/2021

\$ 1 10550.74 € 1 12850.80 ₺ 1 143.49

Aktualūs Lietuvos verslui renginiai, įvykiai Uzbekistano Respublikoje *

Lapkričio 3-5 d., Taškentas	TransLogistica Uzbekistan – tarptautinė transporto, logistikos paroda, (ž. plačiau: www.trans.uz/ru/exhibition/razdely-vystavki.php).
Lapkričio 24- 26 Taškentas	UzProdExpo – UzAgroExpo – dvi parodos tuo pačiu metu- pirmoji maisto gamybos įrangos, pakavimo įrangos ir technologijų, šaldymo ir refrižeravimo technologijų paroda, antroji – maisto gamybos, žemės ūkio gamybos, gyvulininkystė, augalininkystė, sodininkystė ir kt. Parodos remiamos UZ Žemės ūkio m-jos. Plačiau: https://ieg.uz/uzagroexpo ir https://ieg.uz/uzprodexpo
Nukelta į 2022 metų Birželio 15-17 Taškentas	AgriTek 2022 Uzbekistan – tarptautinė ž.ūkio paroda- ž.ū. technika, sodininkystė, sėklos, ž.ū. produkcijos laikymas, gyvulininkystė ir kt. , vyks kartu su paroda FoodWeek 2022 – maisto gamybos paroda ,parodos skyriai: maisto produktai, maisto gamyba, HORECA, įranga maisto perdirbimui ir saugojimui. Daugiau informacijos apie parodas: http://expoposition.com/foodweek/foodweek-2020/information-5/ ; http://expoposition.com/agritek/agritek-2020/information-6/

*duomenys 2021 m. rugsėjo 30 d. Uzbekistane leidžiamos parodos ir leidžiama atvykti užsieniečiams, tačiau yra reikalavimai , kad užsieniečiai turėtų PGR testus, atliktus ne vėliau kaip prieš 72 val. iki atvykimo į Uzbekistaną užsienio laboratorijų, kurios yra patvirtintos UZ –o institucijų. **Skiepijimas nesuteikia užsieniečiams kol kas jokių teisių.** Plačiau: <https://trans.uz/ru/covid-19/entry-rules.php>

Parengė:

Gintaras Binkauskas, Komercijos atašė , Tel. +7 495 785 8640, E-paštas: gintaras.binkauskas@urm.lt

Halina Černiauskiene, Muitinės atašė, Tel.: + 7 495 758 8626, E-paštas: halina.cerniauskiene@urm.lt